

MATEMATIKA VERSENYFELADATOK

Zalaegerszeg, 2015. november 13.

1. A páratlan természetes számok sorozatából alkossunk csoportokat a következő módon: az első csoport egyedül az 1 számot tartalmazza; a második a következő kettőt (3 és 5); a harmadik a következő hármast (7; 9 és 11); és így tovább. Bizonyítsa be, hogy valamennyi csoportban a benne szereplő számok összege a csoport sorszámának a köbével egyenlő. (Pl. a harmadik csoportban $7 + 9 + 11 = 3^3$).

(22 pont)

2. Két természetes számmal a következő műveleteket végeztük el: összeadtuk, a nagyobból kivontuk a kisebbet, összeszoroztuk, a nagyobbat elosztottuk a kisebbel. A kapott eredményeket összeadtuk és 243-at kaptunk.

Határozza meg, hogy mely természetes számokkal végeztük a műveleteket!

(26 pont)

3. Jelölje az ABC háromszög súlypontját S, két súlyvonalát AA_1 és BB_1 . Bizonyítsa be, hogy ha SA_1CB_1 négyszög érintőnégyyszög, akkor az ABC háromszög egyenlőszárú.

(26 pont)

4. Bizonyítsa be, hogy nincsenek olyan a, b, c, d, x egészek, melyekre

$$x^2 + a^2 = (x+1)^2 + b^2 = (x+2)^2 + c^2 = (x+3)^2 + d^2$$

(26 pont)

Útmutató a feladatok megoldásához

1. feladat

Az első k ($k \in \mathbb{N}^+$) csoportban lévő páratlan számok száma $1+2+3+\dots+k = \frac{k(k+1)}{2}$.

Tehát a $k+1$ -edik csoportban lévő első (legkisebb) páratlan szám $2\left[\frac{k(k+1)}{2} + 1\right] - 1 = k^2 + k + 1$.

Így a $k+1$ -edik csoportban lévő $k+1$ páratlan szám összege a számtani sorozat ismert összegképlete alapján:

$$\frac{1}{2}[(k^2 + k + 1) + (k^2 + k + 1 + 2k)](k+1) = (k+1)^3$$

amit bizonyítani kellett.

2. feladat

Legyen a két természetes szám x és y , $x \geq y$.

Ekkor:

$$(x+y) + (x-y) + xy + \frac{x}{y} = 243$$

$$2x + xy + \frac{x}{y} = 243$$

$$2xy + xy^2 + x = 243y$$

$$x(y^2 + 2y + 1) = 243y$$

$$x = \frac{243y}{(y+1)^2}$$

Mivel y és $(y+1)^2$ relatív prímek, ezért $(y+1)^2 / 243$

Mivel $243 = 3 \cdot 9^2 = 27 \cdot 3^2 = 243 \cdot 1^2$, ezért

$$(y+1)^2 = 81 \text{ vagy } 9. \quad (y+1)^2 \neq 1 \text{ mert } y \neq 0.$$

$$\text{Így } x = \frac{243 \cdot 8}{81} = 24 \text{ ill. } x = \frac{243 \cdot 2}{9} = 54.$$

Így a feladatnak két megoldása van:

$$x = 24, y = 8 \quad \text{ill.} \quad x = 54, y = 2.$$

3. feladat

Legyen a szokásos jelölésekkel: $a = CB$, $b = CA$, $s_a = AA_1$ és $s_b = BB_1$. Ismert, hogy

$$SA_1 = \frac{s_a}{3}, SB_1 = \frac{s_b}{3} \quad \text{Mivel } SA_1CB_1 \text{ érintőszög, ezért } SB_1 + A_1C = SA_1 + CB_1$$

$$\text{azaz } \frac{s_a}{3} + \frac{b}{2} = \frac{s_b}{3} + \frac{a}{2}$$

Másrészt az AA_1C és BB_1C háromszögek területei egyenlők (az ABC háromszög területének felével), és a beírt körök azonos (érintőnégyyszögbe írt kör) ezért kerületük is egyenlő, így

$$s_a + \frac{a}{2} + b = s_b + \frac{b}{2} + a$$

Ebből a fenti egyenlet háromszorosát kivonva $a = b$ -t kapjuk, tehát a háromszög valóban egyenlőszárú.

4. feladat

Négy szomszédos egész szám négyzetének nyolcas maradéka valamilyen sorrendben 0,1,0,4 lesz. A 0-hoz hozzáadva egy másik négyzetszám maradékát 0,1,4 valamelyikét kapjuk.

1-hez adva 1,2,5 valamelyikét, 4-hez adva 0,5,4 valamelyikét kaphatjuk. Mivel e három számhármastak nincs közös eleme, ezért valóban nem létezhetnek olyan a, b, c, d, x egész számok, melyre a felírt egyenlőségek teljesülnének.